ספר

גדולת משה

מדבר בגדולות מרע"ה שאמר לו הקב"ה לך והוצא את בני ישראל ממצרים והעלהו לשבעה רקיעים :

אין דעם דאזיגן ספר ווערט דער ציילט די גדולה פון משה רבינו ע"ה · אונ אויך אלץ וואש ער האט גזעהן אויף דעם הימל אונ אויך אין דער צייט אז הש"י האט זיך באוויזין צו אים אויף דעם בארג סיני וואש ער ווערט גרופין הר חורב אונ מיר האבן עש מעתיק גיוועזן אויף עברי טייטש כדי לזכות את הרבים :

ווילנא

ברפוס ר' יוסף ראובן בר' מנחם מן ראם

שנת תרט"ז לפ"ק

ГЕДУЛАТЪ МОШЕ,

т. е.

Величіе Мойсея.

въ Типографіи Р. М. Ромма. 1856

דער

Печатать позволяется съ тѣмъ, чтобы по напечатаніи представлено было въ Цензурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ.— Вильно, 23 Марта 1856 года.

Цензоръ, П. Кукольникъ.

כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים זה משה רבינו עליו השלום בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא לך והוצא את בני ישראל ממצרים כי נאקתם שמעתי וזכרתי את הברית ואת החסד ואת השבועה שנשבעתי לאברהם עבדי אמר משה רבש"ע מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים · אמר הקב"ה משה אתה השפלת את עצמך ואמרת מי אנכי כי אלך אל פרעה ואני מכבדך שנאמר ושפל רוח יתמוך כבוד ואתן את כל מצרים בידך ואעלה אותך אצל כסא כבודי
ואני

כתפוח בעצי היער) אזו וויא איין עפיל בוים וואש שטייט אין דעם האלץ פון דעם וואלד וואש דארטין וואקסן ניט קיין שום פירות אוף די בוימר · איז ער דאך בוודאי זייער חשוב : (כן דודי בין הבנים) · אזו אויך איז גיוועזן מיין פריינד צווישן דיא איבריגע זין · דאש מיינט מען משה רבינו עליו השלום · אין דער צייט אז גאט ב"ה האט צו אים גיזאגט גייא אונ ציא אויש דיא קינדער ישראל פון דעם לאנד מצרים · דען זייער גישרייא האב איך גהערט אונ האב גדיינקט דעם בריתות ברית אונ דעם גינאד אונ די שבועה וואש איך האב גשווארין צו אברהם מיין קנעכט · האט משה רבינו גיזאגט ווער בין איך דאש איך זאל גיין צו פרעה · אונ איך זאל אויש ציהען דיא קינדער ישראל פון מצרים · האט גאט צו אים גיזאגט משה דוא האשט זיך נידעריג גימאכט אונ האשט גיזאגט ווער בין איך אז איך זאל גיין צו פרעה · דרום וועל איך דיר זייער ערליך האלטן גלייך וויא עש שטייט גישריבין (ושפל רוח יתמוך כבוד) : דער וואש האט איין נידעריג גימיט · טוט אים אונטער לעהגן
דער

ואני מראה לך כל המלאכים שבשמים ממעל ואחר כך צוה הקב"ה למט"ט שר הפנים ואמר לו לך והבא את משה בכינורות ועוגבים ובתופים ובמחולות ושמחות ושירות ותשבחות. אמר מט"ט רבונו של עולם אינו יכול משה לעלות לראות במלאכים שיש מלאכים שהם של אש והוא בשר ודם אמר לו לך והבא אותו ותהפך את בשרו ללפיד אש בא מט"ט אצל משה כשראה משה את מט"ט נזדעזע אמר לו מי אתה אמר לו אני חנוך בן ירד אבי אביך שלחני הקב"ה להעלותך אצל כסא כבודו אמר משה למט"ט אני בשר ודם ואיני יכול להביט במלאכים

דער כבוד · אונ איך וועל דיר ווייזין אלע מלאכים פון דעם הימעל · דער נאך האט גאט ב"ה גיבאטין צו מט"ט שר הפנים · אונ האט אים גיזאגט גייא אונ בריינג אוף משה אוף דעם הימיל מיט הארפין אונ פידלען אונ פוקין אונ טאנצין אונ פרייד אונ מיט גיזאנג אונ לויבונג · האט מט"ט גיזאגט רבונו של עולם · משה קען ניט אויף גיין אויף דעם הימעל צוא זעהען אין דיא מלאכים ווארום עש איז פאר האנדין אזעלכע מלאכים וואש זיינען פון פייער · אונ משה איז דאך איין בשר ודם · האט גאט ב"ה אים ווידער גיזאגט גייא אונ בריינג אויף משה · אונ זאלשט פאר קערין זיין פלייש צו פלאם פייער · איז מט"ט גיקומען צוא משה · וויא משה האט דער זעהן דעם מט"ט איז ער דער ציטערט גיוואורן האט משה אים גיפרעגט ווער ביסטו · האט מט"ט אים גיזאגט איך בין חנוך דער זון פון ירד דיין עלטער פאטער · גאט ב"ה האט מיך גישיקט דיך ארויף ברייננגען צו זיין כסא כבוד האט משה גיזאגט צוא מט"ט · איך בין דאך

פלייש

במלאכים עמד והפך את לשונו ללפיד אש ועיניו כגלגלי מרכבה וכחו ככח המלאכים ולשונו כשלהבת אש והעלה אותו לשמים ועמדו המלאכים חמשה עשר אלף מימין וחמשה עשר אלף משמאל ומט"ט ומשה עומדים באמצע והעלו את משה לשמים:

כשעלה משה לרקיע ראשון שהוא דוגמה ליום ראשון בשבוע וראה המים עומדים שורות שורות והרקיע כולו חלונות חלונות וכל חלון וחלון שם המלאכים עומדים אמר משה למט"ט מה אלו החלונות אמר לו אלו החלונות חלון של תפלה חלון של תחנה חלון של בקשה חלון

פלייש אונ בלוט וועל איך ניט קענען קוקין אויף די מלאכים · איז מט"ט אויף גישטאנען אונ האט פאר קערט זיין צונג צוא איין בראנד פייער · אונ זיינע אויגן זיינען אים גיווארן אזו וויא דיא רעדר פון דער מרכבה · אונ זיין כח איז גיווארן אזוי וויא דער כח פון דיא מלאכים · אונ האט אים ארויף גיבראכט אויף דעם הימעל · אונ פופצעהן טויזנט מלאכים זיינען גישטאנען פון דער רעכטער זייט · אונ פופצעהן טויזנט פון דער לינקער זייט אונ מט"ט אונ משה זיינען גישטאנען אין מיטין אונ האבן ארויף גיבראכט משה אויף דעם הימעל:

כשעלה וויא משה רבינו איז אויף גיגאנגן אויף דעם ערשטין הימעל · וואש ער איז גליך צו דעם ערשטין טאג אין דער וואך · האט ער גיזעהען וויא דיא וואסער שטייען ציילין ווייז · אונ דער גאנצער הימעל איז פול מיט פענצטער אונ בייא איטליכען פענצטער שטייען מלאכים · האט משה גיזאגט צו מט"ט וואש זיינען די פענצטער · האט מט"ט אים גיזאגט

דיא

חלון של בכיה חלון של שמחה חלון של שובע חלון של
רעב חלון של עניות חלון של עשירות חלון של מלחמה
חלון של שלום חלון של הריון חלון של לידה חלון של
אוצר גשמים חלון של טל חלון של עון חלון של תשובה
חלון של גדלות הלון של מות חלון של חיים חלון של
מגפת אדם הלון של מגפת בהמה חלון של רפואה
חלון של חלאים חלון של בריאות וראה משה עד אין
חקר ונפלאות עד אין מספר :

עלה משה לרקיע שני שהוא דומה ליום שני בשבוע
ראה

דִיא פֶענְצְטֶער זַיינֶען פֶענְצְטֶער פוּן תְּפִלּוֹת · פֶענְצְטֶער פוּן
תְּחִינָה · פֶענְצְטֶער פוּן בַּקָשָׁה · פֶענְצְטֶער פוּן גְיוֵויין · פֶענְצְטֶער
פוּן שִׂמְחָה · פֶענְצְטֶער פוּן וָועטִיקַייט · פֶענְצְטֶער פוּן הוּנְגֶער
פֶענְצְטֶער פוּן עֲנִיוּת · פֶענְצְטֶער פוּן עֲשִׁירוּת · פֶענְצְטֶער פוּן
מִלְחָמָה · פֶענְצְטֶער פוּן שָׁלוֹם · פֶענְצְטֶער פוּן הֵרָיוֹן · דָאשׁ אִיז
טַייטְשׁ טְרָאגִין · פֶענְצְטֶער פוּן גְיוִוינֶען · פֶענְצְטֶער פוּן אוֹצַר
פוּן רֶעגִין · פֶענְצְטֶער פוּן טוֹיא · פֶענְצְטֶער פוּן זִינְד . פֶענְצְטֶר
פוּן תְּשׁוּבָה · פֶענְצְטֶער פוּן גְרוֹישְׁקַייט · פֶענְצְטֶער פוּן טוֹיט ·
פֶענְצְטֶער פוּן לֶעבִין · פֶענְצְטֶר פוּן מַגֵפָה פוּן דִיא מֶענְטְשִׁין ·
פֶענְצְטֶער פוּן מַגֵפָה פוּן דִיא בְּהֵמוֹת · פֶענְצְטֶר פוּן רְפוּאָה ·
פֶענְצְטֶער פוּן קְרַאנְקְהַייט . פֶענְצְטֶער פוּן גְיזוּנְד אוּנ משֶׁה
הָאט דָארְטִין גְיזֶעהֶען זַאכִין וָואשׁ הָאט גָאר קַיין פְּארְשְׁטֶ נִיט :
אוּנ זֶעלְכֶע וואוּנְדֶר וָואשׁ הָאבִין גָאר קַיין צָאל נִיט :

עלה משה) · אִיז משֶׁה אוֹיף גִיגַאנְגֶען אוֹיף דֶעם אַנְדֶערִין
הִימֶעל וָואשׁ עֶר אִיז גְלַייךְ צוּא דֶעם אַנְדֶערִין טָאג אִין
דער

ראה שם מלאך אחד ששמו כך והוא שלש מאות פרסה וחמשים ריבוא מלאכים עומדים לפניו כולם מאש ומים ופניהם כלפי השכינה למעלה ואומרים שירה לפני הקב"ה גדול יי ומהולל מאוד · שאל משה למט"ט ואמר ליה מה הם אלו אמר ליה אלו המלאכים הממונים על הענן ועל הרוח ועל הגשמים הולכים ועושים רצון בוראם וחוזרים למקומם ומשבחים לפני הקב"ה אמר משה למה הם עומדים ופניהם למעלה כלפי השכינה אמר ליה מט"ט מיום שבראם הקב"ה כך הם לא זזו ממקומם :

עלה

דער וואך · האט ער דארטן גיזעהן איין מלאך · אונ זיין נאמען איז אויך גלייך וויא דער זעלביגער טאג · אונ ער איז גרויש דרייא הונדערט מייל · אונ פופציג מאל צעהען טויזינט מלאכים שטייען פאר אים וואש זיי אלע זיינען פון פייער אונ וואסער · אונ זייער פנים איז קעגין דער שכינה אונ האבין גיזאגט שירה פאר גאט ב"ה דעם פסוק (גדול ה' ומהולל מאוד) דאש איז טייטש גאט ב"ה איז גיאכפערט אונ איז זייער גילויבט האט משה גיפרעגט צוא מט"ט ווער זיינען דיא דאזיגע · האט מט"ט אים גיזאגט דאש זיינען דיא מלאכים וואש זיינען ממונה איבער דעם וואלקין אונ איבער דעם ווינט אונ איבער רעגין · זייא גייען אונ טוען דעם ווילין פון זייער באשעפער אונ קערין ווידער צוא זייער ארט אונ לויבין פאר גאט ב"ה האט משה גיפרעגט ווארום שטייען זייא מיט זייער פנים קעגין דער שכינה · האט מט"ט אים גיזאגט פון דעם טאג אן וואש גאט ברוך הוא האט זייא באשאפין האבן זיי זיך נית גירירט פון זייער ארט :

עלה משה לרקיע השלישי ראה שם מלאך אחד ושמו כך וגבהו מהלך ת"ק שנה ויש לו שבעים אלף ראשים וכל ראש וראש ע' אלף פיות וכל פה ופה ע' אלף לשונות וכל לשון ולשון שבעים אלף דבורים ועמו עומדים שבעים אלף ריבוא מלאכים וכולם מאש לבנה וכולם משבחים ומשוררים לפני הקב"ה ואומרים לך ה' הגדולה והגבורה · שאל משה למט"ט ואמר ליה מה אלו המלאכים ומה שמם אמר ליה שמם אראלים ממונים על העשבים ועל האילנות ועל הפירות ועל הדגן כולם הולכים ועושין רצון קונם וחוזרים :

עלה

עלה משה) · איז משה אויף גיגאנגען צום דריטין הימעל האט ער דארטין גיזעהען איין מלאך · אונ זיין הויך איז פינף הונדערט יאר גאנג · אונ ער האט זיבעציג טויזינט קעפ · אונ אין איטליכין קאפ איז פר האנדרין זיבעציג טויזינט מיילער אונ אין איטליכין מויל איז פאר האנדרין זיבעציג טויזינט צינגער · אונ אין איטליכין צונג איז פאר האנדרין זיבעציג טויזינט רייד אונ מיט אים שטייען זיבעציג טויזינט מאל צעהן טויזינט מלאכים · אונ אלע מלאכים זיינען פון ווייסע פייער · אונ אלע לויבין אונ זינגען פאר השי"ת אונ זאגין דעם פסוק (לך ה' הגדולה והגבורה) צו דיר גאט איז דאש אכפערקייט אונ דאש שטארקייט · האט משה גיפרעגט צו מט"ט ווער זיינען די דאזיגע מלאכים אונ וויא הייסין זייא · האט מט"ט אים גזאגט זיי הייסן אראלים · זיי זיינען ממונה איבר די גראזין אונ איבר די בוימר אונ איבער די פירות · אונ איבר די קארין אונ אלע גייען אונ טוען דעם ווילן פון זייער בשעפער אונ קערין זיך אום צו ריק ·

עלה

עלה משה לרקיע הרביעי ראה שם בית המקדש בנוי עומד מאש אדום ובדיו מאש ירוק ואדניו מאש לבנה קרסיו וקרשיו מאש להבה ושעריו מאבני אקדח והיכליו מאבני כדכוד וראה שם המלאכים נכנסים ומשבחים לפני הקדוש ברוך הוא ואומרים כמ"ש דוד המלך ע"ה ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו : שאל משה למט"ט ואמר מה הם אלו המלאכים אמר ליה הם המלאכים הממונים על פני הארץ ועל השמש ועל הירח ועל הכוכבים ועל המזלות ועל הגלגלים וכולם אומרים שירה וראה שני כוכבים גדולים וכל כוכב מהם מלא כל הארץ שם

עלה משה) • איז מֹשֶׁה אויף גִינַאנְגֶן צוּ דָעם פֶערְטִין הִימְל • הָאט עֶר דָארְטְן גִיזֶעהֶען דָעם בֵּית הַמִקְדָשׁ גִיבּוּיט אוּנ שְׁטֵייט פוּן רויט פַייעֶר • אוּנ זַיינֶע שְׁטַאנְגֶען זַיינֶען פוּן וַוייס פַּייעֶר זַיינֶע הָעקְלִיךְ אוּנ זַיינֶע בְּרֶעטֶער זַיינֶען פוּן פְלַאם פַייעֶר אוּנ זַיינֶע טוֹיעֶרְן זַיינֶען פוּן בְּרֶענִידִיגֶע שְׁטֵיינֶר • אוּנ זַיינֶע פַּאלַאצִין זַיינֶען פוּן גָאר פוּנְקְל שְׁטֵיין • אוּנ עֶר הָאט דָארְטִין גִיזֶעהֶען וִויא דִי מַלְאָכִים גֵייעֶן אַרַיין אוּנ לוֹיבְּן גָאט בָּ"ה אוּנ זָאגְן גְלַייךְ וִויא דָוִד הַמֶלֶךְ ע"ה הָאט גִיזָאגְט (ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו) זַיי לוֹיבְּן גָאט זַיינֶע מַלְאָכִים וָואשׁ זַיינֶען שְׁטַארְק אִין קְרַאפְט זַיי טוּעֶן זַיין גִיבָּאט • הָאט מֹשֶׁה גִיפְרֶעגְט צוּ מט"ט וֶועֶר זַיינֶען דִיא דָאזִיגֶע מַלְאָכִים • הָאט מט"ט גִיזָאגְט דָאשׁ זַיינֶען דִי מַלְאָכִים וָואשׁ זַיינֶען מְמוּנֶה אויף דֶער גַאנְצֶער עֶרְד • אוּנ אויף דֶער זוּן מִיט דִי לְבָנָה אוּנ אויף דִי שְׁטֶערִין • אוּנ אויף דִי מַזָלוֹת אוּנ אויף דִי גַלְגַלִים אוּנ אַלֶע זָאגְן שִׁירָה • אוּנ מֹשֶׁה הָאט אויךְ גִזֶעהֶן צְווֵיי גְרוֹיסֶע שְׁטֶערְן וָואשׁ אִימְלִיכֶר

שם הראשון נוגה ושם השני מאדים אחד למעלה על גבי השמש ואחד למעלה ע"ג הירח · שאל משה למט"ט מפני מה אלו עומדים זה על גב זה א"ל זה עומד על גב השמש בקיץ כדי שיקרר את העולם מן חמימות השמש והוא כוכב נוגה ואחד על גבי הירח בשביל שיחמם את העולם מקרירות של הירח :

עלה משה לרקיע חמישי וראה שם כתות כתות מלאכים חצים מאש וחצים משלג והשלג למעלה מאשם ואינו מכבה אותו והקדוש ברוך הוא משים שלום ביניהם שנאמר עושה שלום במרומיו וכולם משבחים להקב"ה אמר משה למט"ט מה הם עושים אמר מיום שבראם הקב"ה

שְׁטֶערְן אִיז פוּל דִי גַאנְצֶע וֶועלְט · דֶער עֶרְשְׁטֶער שְׁטֶערְן הֵייסְט נוֹגַה אוּנ דֶער אַנְדֶערֶר הֵייסְט מַאֲדִים אֵיינֶר אִיז אוֹיבְּן אוֹיף דֶער זוּן · אוּנ אֵיינֶר אִיז אוֹיף דֶער לְבָנָה · הָאט משֶׁה גִיפְרֶעגְט צוּא מט"ט וָוארוּם שְׁטֵייעֶן זֵייא אַזוֹ · הָאט מט"ט אִים גֶעֶנְטְפֶערְט דֶער שְׁטֶערִין נוֹגַה שְׁטֵייט אוּם זוּמֶר אוֹיף דֶער זוּן פוּן וֶועגְן עֶר זָאל קִילִין דִי וֶועלְט פוּן דֶער הִיץ פוּן דֶער זוּן · אוּנ דֶער אַנְדֶערֶר שְׁטֵייט אוֹיף דֶער לְבָנָה פוּן וֶועגְן צוּ וַוארֶעמֶן דִי וֶועלְט פוּן דֶער קֶעלְט פוּן דֶער לְבָנָה :

עלה משה). אִיז משֶׁה אוֹיף גִיגַאנְגֶן צוּא דֶעם פִינְפְטֶן הִימְל הָאט עֶר דָארְטִין גִיזֶעהֶן פִיל כִּיתּוֹת מַלְאָכִים הֶעלְפְט זֵיינֶן פוּן פַייעֶר אוּנ הֶעלְפְט פוּן שְׁנֵייא אוּנ עֶשׁ פַאר לֶעשְׁט נִיט דָאשׁ פַייעֶר · אוּנ גָאט ב"ה מַאכְט שָׁלוֹם צְווִישְׁן זֵיי דֶען אַזוֹי שְׁטֵייט אִין פָּסוּק עֶר מַאכְט שָׁלוֹם צְווִישְׁן זֵיינֶע מַלְאָכִים · זֵיי אַלֶע לוֹיבְּן צוּא גָאט בָּ"ה הָאט משֶׁה גִיזָאגְט צוּא מט"ט וָואשׁ טוּעֶן זֵייא ·

הָאט

הקב"ה כך הם אמר משה מה שמם א"ל אראלים הנקראים אישים שנאמר אליכם אישים אקרא :

עלה משה לרקיע הששי וראה שם מלאך אחד אורכו מחלך ת"ק שנה ושמו כך וצורתו כולו ברד ועומדים עמו אלף אלפי אלפים ורבי רבבות של מלאכים אין חקר ואין מספר וכולם משבחים ומשוררים לפני מי שאמר והיה העולם שנאמר השמים מספרים כבוד אל שאל משה למט"ט ואמר מה הם אלו אמר לו המלאכים הנקראים עירין וקדישין :

עלה משה לרקיע השביעי וראה שם מלאך אחד כולו

האט מט"ט אים גענטפערט פון דעם טאג אן וואש גאט ב"ה האט זיי בשאפן זיינן זיי אזו · האט גזאגט משה ווי הייסן זייא האט מט"ט אים גיענטפערט זיי הייסין אראלים וואש ווערין גירופין אישים גלייך ווי עש שטייט אין פסוק אליכם אישים אקרא :

עלה משה) · איז משה אויף גיגאנגן צוא דעם זעקסטין הימל אונ האט דארטן גיזעהן איין מלאך וואש זיין לייננג איז פינף הונדערט יאר גאנג אונ זיין צורה איז לויטר האגיל · אונ מיט אים שטייען טוזינט מאל טויזנט אונ פיל מאל צעהן טויזנט מלאכים וואש זיי האבן גאר קיין צאל ניט · אונ אלע לובן אונ זינגען פאר גאט ב"ה גלייך וויא עש שטייט אין פסוק השמים מספרים כבוד אל האט משה גיפרעגט צו מט"ט ווער זיינען די דאזיגע · האט מט"ט אים גיזאגט דיא מלאכים ווערן גירופין עירין אונ קדישין :

עלה משה) · איז משה אויף גיגאנגן צו דעם זיבטן הימל אונ האט דארטן גיזעהן איין מלאך וואש ער איז לויטר פייער ·

אונ

כולו אש וראה שם שני מלאכים ששמותם כך קשורים בשלשלאות של אש שחורה ואדומה וכל אחד מהם מהלך ת"ק פרסה ושאל משה למט"ט מה הם אלו אמר לו אף וחימה בראם הקדוש ברוך הוא מששת ימי בראשית לעשות רצונו אמר משה אני מפחד מאלו המלאכים ולא אוכל לראות פניהם מיד עמד מט"ט וחבק את משה ונטל אותו בחיקו ואמר לו משה משה אהוב ה' אל תירא ואל תפחד מיד נתקררה דעתו של משה אחר כך ראה מלאך אחד משונה פרצופו מכל המלאכים הוא מכוער וגבהו מהלך תק"ם שנה והוא הגור

אונ האט דארטן אוך גזעהן צוויי מַלְאָכִים וואש זיינן אן גיקניפט מיט קייטן פון שוואַרץ אונ רויט פייער אונ איטליכר פון זיי איז גרויש פינף הונדערט יאר גאנג · האט משה גיפרעגט צוא מט"ט ווער זיינען די דאזיגע האט מט"ט אים גיזאגט דאש זיינען אף אונ חימה · גאט האט זייא בשאפן פון ששת ימי בראשית צו טאן זיין ווילין · האט משה גיזאגט איך פארכט מיך פאר די דאזיגע מַלְאָכִים אונ איך קען ניט זעהן זייער פנים · איז תיכף מט"ט אויף גישטאנן אונ האט גיהאלזט אונ גיקושט צוא משה אונ האט אים גינומן אין זיין שויס אריין אונ האט צו אים גזאגט משה משה ליב האביר פון גאט פארכט זיך ניט אונ שרעק דיך ניט · איז תיכף גיקילט גיווארן די דיעה פון משה · דער נאך האט ער גיזעהן איין מלאך וואש זיין צורה איז פאר ענדרט פון אלע מַלְאָכִים אונ ער איז זייער מיאוס · אונ זיין הייך איז פינף הונדערט מיט פערציג יאר גאנג · אונ ער איז גיגורט

חגור במתניו בארבעים מקומות וכולו מלא עינים של אש מכף רגלו ועד קדקדו וכל מי שרואה אותו הוא נופל על פניו מרוב פחד שאל משה למט"ט ואמר מי הוא זה אמר זה הוא מלאך המות הלוקח נפשות של בני אדם א"ל להיכן הוא הולך א"ל ליקח נפשו של איוב הצדיק אמר משה לפני הקב"ה יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שלא תמסרני ביד זה המלאך וראה מלאכים עומדים לפני הקב"ה ויש לכל אחד ואחד שש כנפים בשתים יכסה פניו כדי שלא יבואו לראות פני השכינה ובשתים יכסה רגליו מפני שרגל עגל להן ובשתים מעופפות

אין זיינע לענדין אין פערציג ערטער · אונ ער איז אין גאנצין פול מיט אויגין פון פייער פון זיינע פיס ביז זיין אקין · אונ איטליכער וואש זעהט אים פאלט אויף זיין פנים כתכלת פיל פחד · האט משה גיזאגט צוא מט"ט ווער איז דער · האט מט"ט אים גיזאגט דאש איז דער מלאך המות וואש ער נעמט דיא נשמות פון דיא מענטשן · האט משה גיפרעגט וואו הין גייט ער · האט מט"ט אים גיזאגט ער גייט נעמען דיא נשמה פון איוב הצדיק · האט משה גיזאגט פאר גאט ב"ה עש זאל זיין דער ווילין פון דיר גאט מיין גאט אונ דער גאט פון מיינע עלטרין · אז דוא זאלשט מיך ניט איבער ענטפערין אין דער האנט פון דעם דאזיגין מלאך · אונ משה האט אויך גיזעהן וויא מלאכים שטייען פאר גאט ב"ה אונ צוא איטליכן איז פאר האנדין זעקס פליגעל · מיט צווייא פליגעל בעדעקט ער זיין פנים פון וועגין ער זאל ניט קומן זעהען דיא שכינה · אונ מיט צווייא בעדעקט ער דיא פיס ווייל זייא האבן

מעופפות ומשבחים לפני הקדוש ברוך הוא וכל כנף וכנף אורכו מהלך ת"ק שנה ורוחבו מסוף העולם ועד סופו שאל משה רבינו למט"ט ואמר ליה מה שמם אמר לו הם חיות הקודש ואמרו רז"ל כשאמר נבוכדנצר הרשע אעלה על במתי עב אדמה לעליון השיבתו רוח הקודש ואמר ליה רשע כמה ימי שני חייך שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה והלא רום מן הארץ עד לרקיע מהלך ת"ק שנה ועביו ת"ק שנה ומן הרקיע עד שחקים ת"ק שנה ועביו ת"ק שנה ומן שחקים עד זבול ת"ק שנה ועביו

פִים פון אֵיין קַאלְבּ כְּדֵי גָאט בָּ"ה זָאל נִיט גִידֵיינְקֶען דָעם חֵטְא פון דָעם עֵגֶל ・ אונ מִיט צְוֵוייא שְׁוָועבִּין זֵייא אונ לוֹיבִּן פַארגָאט בָּ"ה ・ אונ אִיטְלִיכֶער פְלִינָעל אִיז זַיין לֵיינְג פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג ・ אונ זַיין בְּרֵייט אִיז פון אֵיין עֶק וָועלְט בִּיז דָער אַנְדָערֶער ・ הָאט מֹשֶׁה רַבֵּינוּ גִיפְרֶעגְט צוּא מט"ט וִויא הֵייסִין זֵייא ・ הָאט מט"ט אִים גִיזָאגְט דִיא הֵייסִין חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ ・ אונ אוּנְזֶערֶע חֲכָמִים ז"ל הָאבִּין גִיזָאגְט בְּשַׁעַת אַז נְבוּכַדְנֶצַר הָרָשָׁע הָאט גִיזָאגְט אִיךְ וָועל אויף גֵיין אויף דִיא דִיקֶע וָואלְקִין אִיךְ וָועל גְלַייךְ זַיין צוּם אוֹיבֶּערְשְׁטְן ・ הָאט דָער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ אִים גִיעֶנְטְפֶערְט דוּא רָשָׁע וִויפִיל זֵיינֶען דִיא טֶעג פון דַיין לֶעבִּין זִיבְּעצִיג יָאר ・ אונ וָוען זֵיי זֵיינֶען גַאנְץ שְׁטַארְק אִיז אַכְצִיג יָאר ・ אַטָער דִיא הֵייךְ פון דָער עָרְד בִּיז דָעם הִימְל אִיז פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג ・ אונ דִי גְרֶעבּ פון דָעם הִימְל אִיז פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג ・ אונ פון דָעם הִימְל בִּיז דִי הִימְלֶן וָואס הֵייסִן שְׁחָקִים אִיז אויךְ פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג ・ אונ דִי גְרֶעבּ פון דִי שְׁחָקִים אִיז אויךְ פִינְף הוּנְדֶערְט יָאר גַאנְג ・ אונ פון דִיא שְׁחָקִים בִּיז דעם

ועביו ת"ק שנה ומן זבול עד מעון ת"ק שנה ועוביו
ת"ק שנה ומן מעון עד לערבות ת"ק שנה ועביו ת"ק
שנה ורגלי החיות כנגד כולם וקרסולי החיות כנגד כולם
וגפי החיות כנגד כולם וכנפי החיית כנגד כולם וצוארי
החיות כנגד כולם וראשי החיות כנגד כולם וקרני החיות
כנגד כולם ועליהם כ"הכ כנגד כולם הוא כעין הקרח
הנורא ועליו יושב מלך מלכי המלכים הקב"ה רם ונשא
ואתה אומר אעלה על במתי עב אדמה לעליון אוי
לך

דעם היכל וואש הייסט זבול איז אויך פינף הונדערט יאר
גאנג · אונ די גרעב פון דעם זבול איז אויך פינף הונדערט יאר
גאנג · און פון דעם זבול ביז דעם הימל מעון איז אויך פינף
הונדערט יאר גאנג · אונ זיין גרעב איז אויך פינף הונדערט יאר
גאנג · אונ פון דעם הימל מעון ביז דעם הימעל ערבות איז
אוך פינף הונדערט יאר גאנג · אונ זיין גרעב איז פינף הונדרט
יאר גאנג · אונ דיא פים פון דיא חיות הקודש זיינען גרויש
קעגין דיא אלע הימלען אונ דיא קנעכיל פון דיא חיות זיינען
גרויש קעגין דעם אלעמען אונ די פליגלן פון דיא חיות זיינען
גרויש קעגין דעם אלעמען · אונ דיא העלזער פון דיא היות
זיינען גרויש קעגין דעם אלעמען אונ די קעפ פון דיא היות
זיינען גרויש קעגין דעם אלעמען · אונ די הערנער פון די
חיות זיינען גרויש קעגין דעם אלעמען · אונ אויף זיי איז דער
כסא כבוד וואש ער איז גרויש קעגין די אלע אונ דרויף זיצט
דער מלך מלכי המלכים הקב"ה הויך אונ דער הויבין · אונ דו
זאגשט דוא וועשט אוף גיין אוף דעם דיקן וואלקין אונ וועשט
זיין גלייך צום אויבערשטין · ווייא צוא דיר רשע אונ צו דיין
לייב

לך רשע ולנפשך אך אל שאול תרד אל ירכתי בור בז׳ מדורים של גיהנם לדון אותך שם לעלמי עלמין ואחר כך ראה משה מלאך אחד ברקיע הנקרא ערבות והוא רקיע השביעי וזה המלאך יושב ומלמד הנשמות שבראם הקב״ה בששת ימי בראשית והניחם בגן עדן המלאך שמו כך הוא והוא מלמדם בשבעים לשונות בישיבה של מעלה והכל אומרים הלכה למשה מסיני דכתיב דינא יתיב וספרין פתיחין ואין דינא אלא פי המלאך שהוא שר של תורה והחכמה ויש לו שם אחד קורים אותו יפיפי״ה על שם יופי״אל שר של תורה :

ובזוהר אמר ר׳ שמעון בהדין שעתא כד סליק משה לרקיע

לייב · נאר דוא וועסט נידערין אין גיהנם אריין אין דיא זיבן וואנונגם פון דעם גיהנם דאש דוא זאלשט דארטין גימשפט ווערין אויף אימער אונ אייביג · דער נאך האט משה גיזעהען איין מלאך אין דעם הימל וואש ווערט גירופין ערבות · אונ דאש איז דער זיבעטער הימעל . אונ דער מלאך זיצט אונ לערינט מיט די נשמות וואש גאט ב״ה האט זייא באשאפין פון ששת ימי בראשית אונ האט זיי גילאזט אין גן עדן · אונ דער לערינט מיט זייא זיבעציג לשונות אין דער ישיבה של מעלה אונ אלע זאגן הלכה למשה מסיני גלייך ווי עש שטייט אין פסוק (דינא יתיב) אונ דיא ביכער זיינען אפין · אונ דאש וואוט (דינא) מיינט מען דעם מלאך דער שר של תורה אונ חכמה אונ ער הייסט יפיפי״ה פון וועגין דעם נאמען יופי אל דער שר פון דער תורה :

ובזוהר אונ אין זוהר שטייט רבי שמעון האט גיזאגט · אין

דער

לרקיע יתיב קמיה חד מלאך ואוליף ליה תלת מאה ושבעין רזין דאורייתא אמר משה להקדוש ברוך הוא אנא לא אחית מכאן עד דתתן מתנן טבין אמר ליה הקדוש ברוך הוא משה משה עבדי נאמן ביתי הא אנא יהבית לך אורייתא דילי דביה מתנן טבין דכתיב כי לקח טוב נתתי לכם וגומר וכתיב ביה פיקודין דעשה ופיקודין דלא תעשה ולא דא אלא דאינון דכירין יתהון בשמך דכתיב זכרו תורת משה עבדי ומנ"ל דמשה עלה לשבעה רקיעין שנאמר ומשה עלה אל האלהים וכתיב עלה אלהים בתרועה אם כן משה נקרא אלהים כשם רבו שנאמר ראה נתתיך אלהים לפרעה לכך כתיב כתפוח בעצי היער

דער צייט אז משה איז אויף דעם הימעל ארויף גיגאנגען איז פאר אים גיזעסין איין מלאך אונ האט אים גילערינט דרייא הונדערט מיט זיבציג סודות התורה. האט משה גיזאגט צוא גאט ב"ה איך וועל פון דאנען ניט אראפ נידערין ביז דוא וועסט מיר געבין גוטע מתנות · האט גאט ב"ה צוא אים גיזאגט משה מיין קנעכט בגלייבטר פון מיין הויז איך וועל דיר געבין מיין תורה וואש דרינען זיינען גוטע מתנות · אין דערינען שטייט דיא מצות עשה אונ מצות לא תעשה · אונ ניט דאש אליין · נאר נאך מער מתנה גיב איך דיר דאש די תורה וועט גידאכט ווערין אויף דיין נאמען גלייך ווי אין פסוק שטייט (זכרו תורת משה עבדי) גדיינק דיא תורה פון מיין קנעכט משה · אונ פון וואנען ווייסין מיר אז משה איז אויף גיגאנגען אויף דיא זיבן הימלען דאש איז גידרונגען פון דעם פסוק (ומשה עלה אל האלהים) · אונ משה איז אויף גיגאנגען

היער שהוא משה רבן של כל הנביאים ועבד ה' דומה לתפוח בריך ובטעם באותה שעה יצאה בת קול מתחת כסא הכבוד ואמרה משה משה עבדי את מסתפי מנהון וכתיב עיר גבורים עלה חכם ויורד עוז מבטחה ואין עוז אלא תורה שנאמר ה' עוז לעמו יתן אמר הקב"ה למשה משה עבדי אתה באת וזכית וראית בכל כחך והעליתי אותך לשבעה רקיעין והראיתי לך כל גנזי ונתתי לך תורתי כך תזכה ותראה שני פרדסים שבראתי בעולם אחד לצדיקים ואחד לרשעים והם גן עדן וגיהנם באותה שעה

שלח

צוא נאט דרום משה רבינו וואש ער איז דער רבי פון אלע נביאים איז ער גיגליכן גיווארין אין פסוק צו איין עפיל בוים וואש שטייט צווישן בוימער דען גאטש קנעכט איז גלייך צו איין עפיל אין דעם ריח אונ אין דעם טעם אין דר דאזיגר צייט איז איין בת קול ארויש גיגאנגן פון אונטער דעם כסא כבוד אונ האט גיזאגט משה משה מיין קנעכט דוא פארכשט דיך פאר דיא מלאכים פארכט דיך ניט אונ עש שטייט (עיר גבורים עלה חכם) ער איז אויף גיגאנגן אין דער שטאט פון דיא שטארקע מלאכים (וירד עוז מבטחה) אונ ער האט אראפ גינידערט די תורה וואש זיא איז אשטארק פאר זיבערונג האט גאט ב"ה גזאגט צו משה מיין קנעכט משה דו ביסט גיקומען אונ האשט זוכה גיוועזן אונ איך האב דיך אויף גיבראכט אויף דיא זיבן הימלען אונ האב דיר גיוויזין אלע מיינע פאר בארגענעש אונ האב דיר גיגעבן מיין תורה אזוי וועשטו זוכה זיין אונ וועשט זעהען דיא צוויי פרדסים וואש איך האב בשאפן אויף דער וועלט איינעם צו די צדיקים אונ איינעם צו די רשעים אונ דאש זיינען דער גן עדן אונ

דער

שלח הקב"ה את גבריאל ואמר ליה לך עם משה עבדי אהובי תראה לו את הגיהנם ואמר ליה משה אני איני יכול לבוא וליכנס לגיהנם לתוך אש הבוערת אמר גבריאל למשה משה יש אש אחד הבוערת ואוכלת יותר משבעה גיהנם כי תלך עליה ברגליך לא תכוה בשעה שנכנס משה ברחת אש של גיהנם מפני משה מהלך ת"ק פרסאות אמר לו שר של גיהנם מי את אמר ליה אני בן עמרם אמר ליה אין זה מקומך אמר ליה באתי לראות גבורותיו של הקדוש ברוך הוא · אמר הקב"ה לשר של גיהנם לך והראה את משה הרשעים כיצד הם בגיהנם · מיד הלך עמו

דֶער גֵיהִנָם · אִין דֶער צַייט הָאט גָאט בָּ"ה גִישִׁיקְט דֶעם מַלְאָךְ גַבְרִיאֵל · אוּנ הָאט אִים גִיזָאגְט גֵייא מִיט מַיין גִילִיבְּטִין קְנֶעכְט מֹשֶׁה אוּנ וַוייז אִים דֶעם גֵיהִנָם הָאט מֹשֶׁה צוּא אִים גִיזָאגְט אִיךְ וֶועל נִיט קֶענֶען אַרַיין גֵיין אִין גֵיהִנָם צְווִישִׁין דֶעם בְּרֶענֶעדִיגְן פַייעֶר הָאט גַבְרִיאֵל צוּא אִים גִיזָאגְט מֹשֶׁה עֶשׁ אִיז פַאר הַאנְדִין אַיין פַייעֶר ווָאשׁ בְּרֶענְט מֶער פוּן אַלֶע זִיבֶּען גֵיהִנָם פוּן דֶעסְט וֶועגִין אַז דוּא וֶועשְׂט גֵיין דְרוּיף מִיט דַיינֶע פִיס וֶועשְׂטוּ נִיט אָפּ גִיבְּרִיט ווֶערִין אִין דֶער צַייט אַז מֹשֶׁה אִיז אַרַיין גִיגַאנְגֶען אִין גֵיהִנָם אַרַיין אִיז דָאשׁ פַייעֶר פוּן דֶעם גֵיהִנָם אַנְטְלָאפִין גִיוָוארִין פַאר מֹשֶׁה פִינְף הוּנְדֶערְט מַייל · הָאט דֶער שַׂר פוּן דֶעם גֵיהִנָם צוּא אִים גִיזָאגְט וֶוער בִּיסְטוּ · הָאט עֶר צוּ אִים גִיזָאגְט אִיךְ בִּין דֶער זוּן פוּן עַמְרָם · הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם צוּא אִים גִיזָאגְט דָאשׁ אִיז נִיט דַיין אָרְט · הָאט מֹשֶׁה צוּא אִים גִיזָאגְט אִיךְ בִּין גִיקוּמֶען זֶעהֶען דִי גְבוּרָה פוּן גָאט · הָאט גָאט גִיזָאגְט צוּם שַׂר פוּן דֶעם גֵיהִנָם גֵייא אוּנ וַוייז צוּא מֹשֶׁה ווִי דִיא רְשָׁעִים ווֶערִין גִשְׁפַּט

עמו כתלמיד לפני רבו ונכנס עם משה לגיהנם ראה שם בני אדם ומלאכי חבלה מצערין אותם בגיהנם יש מהרשעים תלוים בעפעפי עיניהם ויש באזניהם ויש בידיהם ויש בלשונם והם צועקים וראה נשים תלויות בשעריהן ויש בדדיהן וכיוצא בהן וכולם תלוים בשלשלאות של אש שאל משה להשר של גיהנם ואמר ליה מפני מה אלו תלוים בעיניהם ואלו בלשונם ומצערין להם בכל זה הצער ועונש הקשה הזה · אמר ליה מפני שהיו מסתכלין בנשים יפות ובאשת איש ובממון חבריהם לרעה ומעידים עדות שקר על חבריהם וראה בגיהנם

בני

גְמִשְׁפָּט אִין גֵיהִנָּם · אִיז דֶער שַׂר פוּן דֶעם גֵיהִנָּם גְגַאנְגֶען פַאר אִים אַזוֹי וִויא אַתַּלְמִיד פַאר זַיין רַבִּי אוּנ אִיז גִיגַאנְגֶען מִיט מֹשֶׁה אִין גֵיהִנָּם אַרַיין · הָאט עֶר דָארְטִין גִיזֶעהֶען מֶענְטְשִׁין וָואשׁ דִיא מַלְאֲכֵי חַבָּלָה זַיינֶן זֵייא מְצַעֵר אַטֵייל רְשָׁעִים הֵיינְגֶען אוֹיף דִיא בְּרָעמֶען פוּן זֵייעֶרֶע אוֹגִין אוּנ אַטֵייל אוֹף זֵייעֶרֶע אוֹיעֶרִין · אוּנ אַטֵייל אָן זֵייעֶרֶע הֶענְט אוּנ אַטֵייל אָן זֵייעֶר צוּנְג אוּנ זֵייא שְׁרֵייעֶן אוּנ עֶר הָאט גִיזֶעהֶן וִוי וַוייבֶּר הֵיינְגֶען אוֹיף זֵייעֶרֶע הָאר אַטֵייל אוֹיף זֵייעֶרֶע בְּרִיסְט · אוּנ אַלֶע הֵיינְגֶען מִיט פַייעֶרְדִקֶע קֵייטִן הָאט מֹשֶׁה גִיפְרֶעגְט צוּ דֶעם שַׂר פוּן דֶעם גֵיהִנָּם אוּנ הָאט אִים גִיזָאגְט פַאר וָואשׁ הֵיינְגֶן דִי דָאזִיגֶע אָן זֵייעֶרֶע אוֹגִין אוּנ דִיא דָאזִיגֶע אָן זֵייעֶרֶע צוּנְגֶן אוּנ לַיידֶען אַזוֹ פִיל צַעַר אוּנ אַזוֹ אַיין שְׁוֶועֶרִן עוֹנֶשׁ הָאט דֶער שַׂר פוּן דֶעם גֵיהִנָּם צוּ אִים גִיזָאגְט דָאשׁ אִיז וַוייל זֵיי הָאבֶּן גִיקוּקְט אוֹף שֵׁיינֶע וַוייבֶּר אוּנ אוֹף אַיין אֵשֶׁת אִישׁ אוּנ אוֹף זֵייעֶר חַבִירְשׁ גֶעלְט אוֹיף בֵּייזִין אוּנ הָאבִּין פַאלְשׁ עֵדוּת גִיזָאגְט אוֹיף זֵייעֶרֶע חֲבֵירִים : אוּנ עֶר הָאט אוֹיךְ גִיזֶעהֶען וִויא מֶענְטְשִׁין

הייגנען

בני אדם תלוים וקשורים ידיהם אמר ליה למה אלו תלוים
א"ל מפני שהיו נואפים וגונבים ורוצחים והורגים וראה
בני אדם תלוים באזניהם ובלשונם א"ל למה אלו תלוים
באזניהם ובלשונם א"ל מפני שהיו מבטלים דברי תורת
ומספרים לשון הרע ודברים בטלים ודברי הבאי והנשים
שתלויות בדדיהן ושעריהן מפני שהיו מגלין דדיהן
ושעריהם לפני הבחורים וחושקין ומתאוין להם ובאים
לידי עבירה · ואחר כך צעק גיהנם צעקה גדולה ומרה
ואמר לשר של גיהנם הב לי הרשעים לאכלן אני רעבתן
מאוד

היינגען אונ זייערע הענט זיינען גיבונדין · האט משה אים
גיפרעגט פאר וואש היינגען זייא · האט ער אים גיזאגט ווייל
זייא האבן כזנה גיוועזן אונ האבין גינגבת אונ גיגזלת אונ גיהרגת
לייט · האט ער ווידר גיזעהן וויא מענטשין היינגען בייא זייערע
אויערין אונ בייא זייער צונג · האט משה אים גיפרעגט ווארום
היינגען דיא דאזיגע בייא זייערע אויערין אונ בייא זייער צונג ·
האט דער שר פון דעם גיהנם אים גיזאגט ווייל זייא האבין
מבטל גיוועזן דיא תורה אונ האבין גירעט לשון הרע אונ דברים
בטלים אונ נארישע רייד אונ דיא ווייבער וואש היינגען בייא
זייערע בריסט אונ זייערע האר · דאש איז ווייל זייא האבין
אויף גידעקט זייערע בריסט אונ זייערע האר פאר דיא בחורים
אונ האבין גילוסט צו זיי אונ זיינען גיקומען דורך דעם צוא איין
עבירה · דער נאך האט דער גיהנם גישריען זייער איין גרויש
אונ איין ביטער גישרייא אונ האט גיזאגט צום שר פון דעם
גיהנם · גיב מיר דיא רשעים צוא עסין דען איך בין זייער
הונגעריג אונ דער גיהנם איז קיין מאל ניט זאט אונ שרייט
תמיד

מאוד והיא לא תשבע והיא צועקת תמיד לאכול הרשעים אבל הצדיקים אין לה עליהם רשות הלך משה וראה מקום אחד וראה רשעים תלוים בראשיהם למטה ורגליהם למעלה והם צועקים מצער של גיהנם והם מלאים תולעים שחורים מכף רגליהם ועד קדקדם וכל תולע ארכו ת"ק פרסאות · וצועקים הרשעים מפניהם ואומרים אוי לנו מן עונש גיהנם תנו לנו מות ונמות ולא ינתן להם שנאמר המחכים למות ואיננו · שאל משה לשר של גיהנם מה מעשיהם של אלו אמר ליה אלו היו נשבעים שבועות שוא ומכנים לחבריהם ומענים יתומים

תָּמִיד צוּא עֶסִין אוּנ פַאר דַארְבִּין דִי רְשָׁעִים · אָבֶער צוּ דִיא צַדִיקִים הָאט דֶער גֵיהִנֹם קֵיין רְשׁוּת נִיט אִיז מֹשֶׁה גִינַאנְגֶען אוּנ הָאט גִיזֶעהֶן אַיין אָרְט אַז רְשָׁעִים הֵיינְגֶען מִיט זֵייעֶרֶע קֶעפּ אַרָאפּ אוּנ זֵייעֶרֶע פִים אַרוֹיף · אוּנ פוּן זֵייעֶרֶע פִים בִּיז זֵייעֶרֶע אַקִין זַיינֶען זֵייא פוּל מִיט שְׁווַארְצֶע וֶועְרִים · אוּנ אִיטְלִכֶר וָוארִים אִיז לַאנְג פִינְף הוּנְדֶערְט מַייל · אוּנ דִי רְשָׁעִים שְׁרַייעֶן אוּנ זָאגִין וַוייא אִיז צוּא אוּנְז פַאר דִיא שְׁטְרָאף פוּן גֵיהִנֹם · גִיבְּ אוּנְז דֶעם טוֹיט וֶועלִין מִיר שְׁטַארְבִּין · אוּנ עֶר וֶוערְט צוּא זֵייא נִיט גִינֶעבִּן · גְלַייךְ וִויא עֶשׁ שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (המחכים למות ואיננו) זֵייא הָאפִּין צוּם טוֹיט אוּנ עֶר אִיז נִיט דָא · הָאט מֹשֶׁה גִיפְרֶעגְט וָואשׁ הָאבִּין דִיא דָאזִיגֶע מֶענְטְשִׁין גִיטָאן וָואשׁ זֵייא הָאבִּין אַזוֹ אַיין שְׁוֶוערִין עוֹנֶשׁ · הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנֹם אִים גִיעֶנְפֶערְט דִיא הָאבִּין גִישְׁוְוארִין פַאלְשׁ אוּנ הָאבִּין גִינֶעבִּין צוּא נָאמֶען צוּא זֵייעֶרֶע חֲבֵרִים

אוּנ

יתומים ומעידים עדות שקר לפיכך מסר אותם הקדוש ברוך הוא ביד התולעים אלו לנקום מהם נקם שאל משה משר של גיהנם מהו שם המקום הזה אמר ליה עלוקה שנאמר לעלוקה שתי בנות הלך משה למקום אחר ראה שם רשעים נופלים על פניהם וראה שם שני אלפים עקרבים דבוקים בהם ועוקצים אותם ומענין אותם וצועקים מאוד וכל עקרב ועקרב יש לו ע׳ אלף פיות וכל פה ופה מלא ע׳ אלף עוקצים וכל עוקץ ועוקץ מלא ע׳ אלף כדים סם מרה ולענה וכולם משקין אותם לרשעים ומענין אותם בהם וימקו עיניהם של

אונ הָאבִּין גִיפַיינִיגְט יְתוֹמִים אונ הָאבִּין פַאלְשׁ עֵדוּת גִיזָאגְט דְרוּם הָאט גָאט זֵייא אִיבֶּער גִיעֶנְטְפֶערְט אִין דֶעם רְשׁוּת פוּן דִיא וֶוערִים זֵייא זָאלִין זִיךְ נוֹקֵם זַיין אָן זֵייא · הָאט מֹשֶׁה אִים גִיפְרֶעגְט וְויא הֵייסְט דֶער דָאזִיגֶער אָרְט · הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם גִיזָאגְט עֶשׂ הֵייסְט עֲלוּקָה · אִיז עֶר פוּן דָארְטִין גִיגַאנְגֶן אוֹיף אַנְדֶער אָרְט זַיינֶען דָארְטִין דִי רְשָׁעִים גִיפַאלִין אוֹיף זֵייעֶר פָּנִים אונ עֶר הָאט דָארְטִן גִיזֶעהֶען וִויא צְוֵוייא טוֹיזִינְט עֶגְדֶעשִׁין זֵיינֶען בַּהֶעפְט אִין זֵייא אונ בַּייסִין זֵייא אונ פַּיינִיגְן זֵייא אונ דִיא רְשָׁעִים שְׁרַייעֶן זֵייעֶר אונ אִיטְלִיכֶער עֶגְדִישׁ הָאט זִיבֶּעצִיג טוֹיזִינְט מַיילֶער אונ אִיטְלִיכְשׁ מוֹל אִיז פוּל מִיט זִיבֶּעצִיג טוֹיזִינְט גִיפְּטִין אונ אִיטְלִיכֶער גִיפְט אִיז פוּל מִיט זִיבֶּעצִיג טוֹיזִינְט קְרִיגְלֶעךְ מִיט בִּיטֶערִין סַם אונ דִי אַלֶע טְרִינְקְט מֶען אָן צוּ דִיא רְשָׁעִים · אונ מֶען פַּיינִיגְט זֵייא דֶער מִיט · אונ דִיא אוֹיגְן פוּן דִיא רְשָׁעִים

טוּעְן

של רשעים מפחד וצועקים ווי ווי לנו מעונינו מיום הדין שאל משה לשר של גיהנם מה עשו אלו אמר ליה אלו היו ישראלים שהונו וגזלו בני אדם אחרים והיו מחזיקים עצמם בגאוה כנגדם והלבינו את פניהם ברבים וזה עונשם לפיכך מסר אותם הקדוש ברוך הוא ביד העקרבים ושם המקום נקרא טיט היון ומלאכי חבלה קושרים אותם בשלשלאות של ברזל ומלקות של אש על גביהם ומביאים אבנים של אש ומשברין בהם את שניהם מן הבוקר עד הערב ובלילה מאריכין את שניהם פרסה והוזרין ומשברין אותם שנאמר שני רשעים שברת והרשעים

טוּעָן צוּ גֵיין פַאר פָארְכְט · אוּנ זֵייא שְׁרַייעֶן וֵוייא וֵוייא צוּ אוּנְז פוּן אוּנְזֶערֶע זִינְד אוּנ פוּן דֶעם טָאג פוּן דִין הָאט מֹשֶׁה גִיפְרֶעגְט צוּם שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם וָואשׂ הָאבִּין דִיא דָאזִיגָע גִיטָאן הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם אִים גִיעֶנְטְפֶערְט דִי דָאזִיגֶע יִשְׂרְאֵלִים הָאבִּן גִימַאכְט פַאר לִירִין דָאשׂ גֶעלְט פוּן אַנְדֶערֶע מֶענְטְשִׁין · אוּנ הָאבִּין זִיךְ בְּגַאֲוָה גִיהַאלְטִין אִיבֶּער זֵייא אוּנ הָאבִּין זֵייא פַר שֶׁעמְט פַאר פִיל לַייט אִיז דָאשׂ זֵייעֶר שְׁטְרָאף · דְרוּם הָאט גָאט ב״ה זֵייא אִיבֶּער גִיעֶנְטְפֶערְט אִין דֶעם רְשׁוּת פוּן דִיא עֶגְדִישִׁין אוּנ דָאשׂ אָרְט וֶוערְט גִירוּפִין טִיט הַיָוֵן · אוּנ מַלְאֲכֵי חַבָּלָה קְנִיפִּין צוּא מִיט פֵייעֶרְדִיגֶע קֵייטִין · אוּנ שְׁלָאגִין זֵייא מִיט פַייעֶרְדִיגֶע שְׁלֶעק · אוּנ זֵייא בְּרֵיינְגֶען שְׁטֵיינֶער פוּן פַייעֶר אוּנ בְּרֶעכִין דֶער מִיט זֵייעֶרֶע צֵיין פוּן פְרִיא בִּיז נַאכְט · אוּנ אוּיף דֶער נַאכְט צִיעֶן זֵייא זֵייעֶרֶע צֵיין אַיין מַייל דִיא לֵיינְג אוּנ דִיא מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה צוּא בְּרֶעכִין זֵייא ווִידֶער גְלַייךְ וִויא עֶשׂ שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (שני רשעים שברת

דיא

והרשעים צועקים מפני מלאכי חבלה ואומרים ווי לנו ווי לנו ואין מרחם עליהם · וראה שם שדנים את הרשעים חציים באש וחציים בתוך השלג ומצטערין בצער גדול אמר שר של גיהנם למשה לך וראה את הרשעים בגיהנם כיצד הם נדונים באש אמר לו משה אני ירא ללכת אמר לו שר של גיהנם לך ואל תפחד כי הקדוש ברוך הוא עמך שנאמר גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי הלך משה משם ראה ישועת השכינה הולכת לפניו כדי שלא יפחד ממלאכי חבלה שכל אחד ואחד מלא עינים

די ציין פון די רְשָׁעִים טוּשְׁטוּ צוּא בְּרֶעכִין · אוּנ דִיא רְשָׁעִים שְׁרַייעֶן פַאר דִי מַלְאֲכֵי הַבְּלָה אוּנ זָאגִין וַויא אִיז צוּא אוּנְז וֵויי אִיז צוּא אוּנְז · אוּנ קֵיינֶער דֶער בַּארִימְט זִיךְ נִיט אִיבֶּער זֵייא אויךְ הָאט עֶר דָארְטִין גִיזֶעהֶען וְויא מֶען אִיז דַן דִיא רְשָׁעִים הַאלְבּ אִין פַייעֶר אוּנ הַאלְבּ אִין שְׁנֵייא אוּנ זֵייא הָאבִּין דָארְטִין גְרוֹיש צַעַר · הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם גְזָאגְט צוּ מֹשֶׁה גֵייא אוּנ זֶעה דִי רְשָׁעִים אִין גֵיהִנָם וְויא מֶען אִיז זֵייא דַן מִיט פַייעֶר הָאט משֶׁה אִים גְזָאגְט אִיךְ פָארְכְט מִיךְ אַהִין צוּ גֵיין · הָאט דֶער שַׂר שֶׁל גֵיהִנָם אִים גִיזָאגְט גֵייא אוּנ פָארְכְט דִיךְ נִיט וָוארוּם גָאט בָּ"ה אִיז מִיט דִיר · דֶען אִין פָּסוּק שְׁטֵייט (גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי) דָאשׁ אִיז טַייטְשׁ אויךְ וֶוען אִיךְ וֶועל גֵיין אִין דֶעם טָאל פוּן דֶעם טוֹיט פָארְכְט אִיךְ מִיךְ נִיט פַאר בֵּייז · וַוייל דוּא בִּישְׁט מִיט מִיר ; אִיז מֹשֶׁה פוּן דָארְטִין אַוֶועק גִיגַאנְגֶען אוּנ הָאט גִיזֶעהֶן וְויא דִיא הִילְף פוּן דֶער שְׁכִינָה גֵייט פַאר אִים פוּן וֶוענִן עֶר זָאל זִיךְ נִיט פָארְכְטִין פַאר דִיא מַלְאֲכֵי חַבָּלָה · וַוייל אִיטְלִיכֶער בִּזוּנְדֶער אִיז פוּל מִיט פֵייעֶרְדִיגֶע אויגִן

עינים של אש ושלשלאות של אש בידם וכל אחד מהם אורכו מהלך ת"ק שנה הלך וראה את הרשעים ששורפין אותם שם חציים באש וחציים בשלג ותולעים יורדים מגופן וחוזרים ועולים למקומם ועמוד האש תלוי בצוארם ואין להם מנוחה מיד מלאכי חבלה חוץ משבתות וימים טובים · וכל הימים מענין אותם בגיהנם ועל אלו אמר הפסוק ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות · שאל משה למלאך שר של גיהנם מה מעשיהם של אלו אמר ליה המלאך זה הוא עונש הבא על

אונ קייטן פון פייער איז אין זייערע הענט אונ איטליכער פון זייא איז זיין לייגג פינף הונדערט יאר גאנג · איז ער גיגאנגען אונ האט גיזעהן דיא רשעים וואש מען פאר ברענט זייא האלב אין פייער אונ העלפט אין שנייא אונ ווערים נידערין ארויש פון זייער גוף אונ קערין ווידער אונ גייען אויף צו זייער ארט · אונ איין פייערדיגע זייל היינגט אויף זייערע העלזער · אונ זייא האבן קיין מנוחה ניט פר די מלאכי חבלה חוץ פון שבת אונ יו"ט לאזט מען זייא צוא רוא · אבער אלע טאג פייניגט מען זייא אין גיהנם · אונ אויף די דאזיגע זאגט דער פסוק (ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות) דאש איז טייטש אונ זייא ווערין ארויש גיין אונ וועלין זעהן אין דיא גופים פון דיא רשעים וואש האבן ווידער גישפעניגט אין מיר דען זייערע ווערים וועלין ניט פייגערין · האט משה גיפרעגט צום שר פון דעם גיהנם וואש האבין דיא דאזיגע מענטשן גיטאן האט ער אים גיענטפערט דאש איז דער עונש פון דעם וואש ליגט

על אשת איש והבא על זכר והעובד שערורית הכנענים והשופך דם והמקלל אביו ואמו לפיכך מסרם אותם הקדוש ברוך הוא ביד מלאכי חבלה להנקם מהם ואמר משה למלאך מה שם המקו' הזה א"ל אבדון אח"כ עלה משה ואמר רבש"ע יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתצילני ותציל את כל השבים אליך מן המקומות האלו שראיתי בגיהנם אמר הקב"ה למשה משה עבדי אני בראתי שני פרדסים גן עדן וגיהנם מי שעשה רע יורד לגיהנם ומי שעשה טוב ילך לגן עדן שנאמר אני ה' חוקר לב ובוחן כליות לתת

לִיגְט מִיט אַיין זָכָר · אונ דֶער וָואשׁ הָאט גִידִינְט דִיא הֵיידְשֶׁע אָפּ גָעטֶער · אונ דֶער וָואשׁ פַאר גִיסְט אוּם שׁוּלְדִיג בְּלוּט אונ דֶער וָואשׁ שִׁילְט פָאטֶר אונ מוּטֶער · דְרוּם הָאט גָאט בָּ"ה זֵייא אִיבֶּער גִיעֶנְטְפֶערְט אִין דֶער הַאנְט פוּן דִיא מַלְאֲכֵי הַבָּלָה דָאשׁ זֵייא זָאלִין זִיךְ נוֹקֵם זַיין פוּן זֵייא · הָאט מֹשֶׁה גִיזָאגְט צוּ דֶעם מַלְאָךְ וִויא אַזוֹ הֵיישְׁט דָאשׁ דָאזִיגֶע אָרְט · הָאט עֶר אִים גִיעֶנְפֶרְט דָאשׁ הֵיישְׁט אֲבַדּוֹן · דֶער נָאךְ הָאט מֹשֶׁה גִיבֶּעטִין אונ הָאט גִיזָאגְט רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם עֶשׁ זָאל זַיין דֶער וִוילִן פוּן דִיר גָאט מַיין גָאט אונ דֶער גָאט פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערְן אַז דוּא זָאלְשְׁט מִיךְ מַצִּיל זַיין · אונ זָאלְשְׁט מַצִּיל זַיין אַלֶע חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה פוּן דִי דָאזִיגֶע עֶרְטֶער וָואשׁ אִיךְ הָאבּ גִיזֶעהֶען אִין גֵיהִנָּם · הָאט גָאט בָּ"ה גִיזָאגְט צוּ מֹשֶׁה מֹשֶׁה מַיין קְנֶעכְט אִיךְ הָאבּ בַּשַׁאפִין צְוֵייא וַויין גֶערְטְנֶער דֶעם גַן עֵדֶן אונ דֶעם גֵיהִנָּם וֶוער עֶשׁ טוּט בֵּייז דֶער נִידֶערְט אִין גֵיהִנָּם אַרַיין · אונ דֶער וָואשׁ טוּט גוּטְשׁ דֶער גֵייט אִין גַן עֵדֶן אַרַיין · דֶען עֶשׁ שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (אני ה' חוקר לב ובוחן כליות לתת לאיש בדרכיו וכפרי מעלליו) אִיךְ גָאט טוּא

פארשטין

לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו :

*) מה שמצוייר פה עולם הרוחני בתמונת ההגשמה הוא כמו שדבר הרמב"ם ז"ל בכוונה בזה כי הוא רק לסבר את האוזן כמו שהיא יכולה לשמוע לאנשים אשר לא באו עדיין בסוד ההשכלה ולא יצוייר להם השכר והטובה רק בתמונת ההגשמה וכאשר ישכילו ויקיימו את חוקי ה' וחוק המלוכה אשר גם מגמתה להפיץ אור ההשכלה ויראת ה' בין החוסים בגלה ישכילו וידעו כי הוא רק כדרך דמיונות :

אח"כ פתח משה את עיניו וראה למלאך גבריאל ונפל והשתחוה לו אמר לו ראית גיהנם אמר לו הן בא ואראך גן עדן ברשותו של הקדוש ברוך הוא הלך משה עמו ונכנס לג"ע באו המלאכים לפניו ואמרו עדיין לא הגיע זמנך להפטר מן העולם אמר להם לא אבל באתי לראות גבורותיו שלהקב"ה ושכרן של צדיקים בגן עדן כיצד הם עומדים עמדו המלאכים ושבחו למשה ואמרו אשריך
משה

פארשטן דאש הארץ אונ טוא פרובן די גירן צו געבן צו איטליכן מענטשין אזו וויא זיינע וועגין אונ אזו וויא דיא פרוכט פון זיינע ווערק :

דער נאך האט משה גיעפינט זיינע אויגן אונ האט גיזעהן צוא דעם מלאך גבריאל איז ער גיפאלין אונ האט זיך גיבוקט צו אים · האט גבריאל צו אים גיזאגט האשטו גיזעהן דעם גיהנם האט משה גיזאגט יוא. האט גבריאל צו אים גיזאגט קום איך וועל דיר נאך ווייזן דעם גן עדן איז משה מיט אים גיגאנגען אונ איז אריין גיגאנגן אין גן עדן · זיינען די מלאכים גקומן פאר אים אונ האבן גזאגט צוא משה עש איז נאך ניט גקומען דיין צייט צו שטארבן האט משה זייא גיענטפרט איך בין גיקומן צוא זעהען די גבורות פון גאט ב"ה אונ דעם שכר פון דיא צדיקים אין גן עדן ווי אזו זיי שטייען זיינען דיא מלאכים אויף גישטאנען אונ
האבן

משה עבד ה׳ אשריך משה ילוד אשה שזכית לעלות לשבעה רקיעים אשרי העם שככה לו שככה בגימטרי׳ זה משה · בעת שנכנס לג״ע ראה מלאך אחד יושב תחת עץ החיים שאל משה רבינו עליו השלום לגבריאל ואמר מי הוא זה המלאך אמר ליה זהו שר ג״ע ששמו כך א״ל אותו המלאך מי את אמר ליה אני משה בן עמרם א״ל למה באת לכאן א״ל באתי לראות שכרן של צדיקים בגן עדן תפש המלאך ביד משה והלכו שניהם יחדיו והביט משה רבינו ע״ה אחריו וראה שם ע׳ כסאות קבועים זה עם זה וכולם

האבן גילויבט צו משה · אונ האבן גזאגט וואל דיר משה דער קנעכט פון גאט · וואול דיר משה דאש דוא ביסט גיבארן פון איין אשה אונ האשט זוכה גיוועזן צו גיין אויף די זיבן הימלען · וואול דעם פאלק וואש משה איז צווישן זייא · אין דער צייט אז משה איז ארייין גיגאנגן אין גן עדן אריין איז גיקומן איין מלאך וואש זיצט אונטער דעם עץ החיים · האט משה רבינו גיפרעגט צו גבריאל ווער איז דער דאזיגער מלאך האט גבריאל אים גיזאגט דאש איז דער שר פון דעם גן עדן · האט דער מלאך גיפרעגט צוא משה ווער ביסטו האט ער אים גיזאגט איך בין משה דער זון פון עמרם · האט דער מלאך אים גיפרעגט וואָרום בישטו גיקומן אהער · האט משה גיזאגט איך בין גיקומן צו זעהן דעם שכר פון דיא צדיקים אין גן עדן האט דער מלאך אן גינומן אן דיא הענט פון משה אונ זיינען ביידע גיגאנגען · אונ משה רבינו עליו השלום האט גיקוקט הינטער זיך אונ האט דארטן גיזעהן זיבעציג שטולין זיינען גיזעצט איינער לעבין דעם אנדרן · אונ אלע זיינען גימאכט גיווארין פון גוטע שטיינער ·

וכולם עשוים מאבנים טובות נופך ספיר ויהלום ומרגליות טובות ורגליהם מזהב ומפז וכל כסא וכסא שבעים מלאכים עומדים אצלו ויש ביניהם ככא גדול מכולם ושנים ועשרים מלאכי השרת משמרים אותו שאל משה למלאך ואמר לו זה הכסא של מי אמר ליה של אברהם אבינו עליו השלום מיד הלך משה אצל אברהם אמר ליה אברהם מי אתה אמר ליה אני משה בן עמרם אמר ליה וכי הגיע זמנך להפטר מן העולם א"ל עדיין לא הגיע זמני ליפטר אלא באתי ברשותו של הקב"ה כדי שאראה שכרן של צדיקים בג"ע אז אמר אברהם הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו

וָואשׂ זַיינֶא הַיישׁין נוֹפֶךְ סַפִּי׳ וְיַהֲלוֹם אונ גוּטֶע פֶּערִיל · אונ זַייעֶרֶע פִּיס זַיינֶען פוּן גָאלְד אונ גִין גָאלְד · אונ בַּייא אִיטְלִיכֶע שְׁטוּל שְׁטֵייעֶן זִיבְּעצִיג מַלְאָכִים אונ צְווֵישֶׁן זֵיי אִיז פַאר הַאנְדֶן אֵיין שְׁטוּל וָואשׂ זִיא אִיז גְרֶעשֶׂר פוּן אַלֶע אונ צְוַואנְצִיג מַלְאָכִים הִיטֶן אִים · הָאט משֶׁה גִיפְרֶעגְט צוּא דָעם מַלְאָךְ צוּא וָועמֶען גִיהֶער דִי שְׁטוּל · הָאט דֶער מַלְאָךְ אִים גִיזָאגְט צוּא אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם אִיז משֶׁה תֵּיכֶף גִיגַאנְגֶען צוּא אַבְרָהָם הָאט אַבְרָהָם אִים גִיפְרֶעגְט וֶוער בִּישְׁטוּ הָאט עֶר אִים גִיעֶנְפֶרְט אִיךְ בִּין משֶׁה דֶער זוּן פוּן עַמְרָם הָאט אַבְרָהָם אִים גִיפְרֶעגְט אִיז דֶען גִיקוּמֶען דַיין צַייט צוּ שְׁטַארְבֶּן הָאט משֶׁה אִים גִיעֶנְטְפֶערְט עֶשׂ אִיז נָאךְ נִיט גִיקוּמֶען מַיין צַייט צוּא שְׁטַארְבִּין נָאר אִיךְ בִּין גִיקוּמֶען מִיט דָעם רְשׁוּת פוּן גָאט כְּדֵי אִיךְ זָאל זֶעהֶן דָעם שְׂכַר פוּן דִיא צַדִיקִים אִין גַן עֵדֶן · דֶענְמָאלְט הָאט אַבְרָהָם גִיזָאגְט דָעם פָּסוּק (הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדוֹ) אִיז משֶׁה גִיקוּמֶען צוּא דָער שְׁטוּל פוּן יִצְחָק הָאט עֶר אִים אוֹיךְ אַזוֹ גִיעֶנְטְפֶערְט ·

האט

חסדו · בא משה אצל כסא של יצחק וכך אמר לו וכך
השיבו לו שאל משה רבינו ע"ה למלאך שר של גן עדן
ואמר ליה כמה ארכו ורחבו של גן עדן א"ל מי יכול לשער
אותו לא מלאך ולא שרף אינו יכול לידע מה אורכו
ורוחבו אלא אין שיעור ולא חקר ולא מספר אלא כל
כסא וכסא מלאכי השרת משמרים אותו אין זה דומה
לזה אלא יש מהם של כסף ויש מהם של זהב ויש מהם
של בדולח ויש מהם של אודם פטדה וברקת נופך ספיר
ויהלום ויש מהם של אבנים טובות ומרגליות ויש מהם
של כדכוד ואבני אקדח אמר משה למלאך הכסא של
מרגליות של מי הוא אמר ליה של יראי ה'
השומרים

האט משה רבינו עליו השלום גיפרעגט צו דעם מלאך דעם שר
פון דעם גן עדן וויפיל איז דיא לייננ אונ דיא ברייט פון דעם גן
עדן · האט דער שר פון דעם גן עדן אים גיענטפערט ווער קען
אים משער זיין · ניט קיין מלאך אונ ניט קיין שרף קענען וויסן
וויפיל זיין לייננ אונ זיין ברייט איז · נאר ער האט קיין שיעור ניט
אונ קיין צאל נאר איטליכע שטול היטן זיא מלאכים איינש צום
אנדרן איז ניט גלייך אטייל פון זייא איז פון זילבר אונ אטייל
פון גאלד · אונ אטייל פון זייא איז פון קרישטאל אונ אטייל
פון אבנים טובות וואש זייא הייסין אודם פטדה וברקת נופך
ספיר ויהלום · אונ אטייל זיינען פון זעלבע אבנים טובות וואש
הייסין כדכוד · אונ אטייל פון אנדרע אבנים טובות אונ פעריל ·
האט משה גזאגט צום מלאך דיא שטול פון פעריל צוא וועמען
איז זיא האט אים דער מלאך גיענטפרט זיא איז פון דיא
גאטש פארכטיגן וואס ערפילען דיא תורה טאג אונ נאכט לשם
שמים

השומרים תורה יומם ולילה לשם שמים ושל אבנים טובות הם לחסידים ושל כדכוד הם לצדיקים ושל זהב הם לבעלי תשובה והגדול מכולם לאברהם אביך ושל אחרים ליצחק וליעקב והכסאות האחרים הם כולם לנביאים ולישרים ולחסידים הקדושים והחכמים כל אחד ואחד כפי מעלתו וכפי מדרגתו וכפי מעשיו הטובים בעולם הזה אמר משה רבינו למלאך הכסא זה של נחושת של מי הוא א"ל למי שהוא אביו רשע ובנו צדיק שבזכות בנו נותנים לו חלק זה שכך אתה מוצא בתרח שעבד כל עבודת גלולים שבעולם ובזכות אברהם בנו נותנים

שָׁמַיִם אוּנ פוּן דִיא גוּטֶע שְׁטֵיינֶער אִיז צוּ דִיא חֲסִידִים · אוּנ דִיא שְׁטוּל פוּן כַּדְכּוֹד אִיז צוּ דִיא צַדִיקִים · אוּנ דִיא שְׁטוּל פוּן גָאלְד אִיז צוּ דִיא בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה · אוּנ דִי גְרֶעסְטֶע שְׁטוּל פוּן אַלֶע אִיז צוּא דַיין עֶלְטֶר פָאטֶר אַבְרָהָם · אוּנ דִי אַנְדֶערֶע זַיינֶען צוּ יִצְחָק אוּנ צוּ יַעֲקֹב · אוּנ דִיא אִיבֶּרִיגֶע זַיינֶען צוּ אַלֶע דִיא נְבִיאִים אוּנ צוּ דִיא רֶעכְט פַארְטִיגֶע אוּנ דִיא הֵיילִיגֶע חֲסִידִים אוּנ חֲכָמִים · אִיטְלִיכֶער בַּזוּנְדֶער נָאךְ זַיין מַעֲלָה אוּנ נָאךְ זַיין מַדְרֵיגָה נָאךְ אוּנ נָאךְ זַיינֶע מַעֲשִׂים טוֹבִים נָאךְ וָואשׂ זַייא הָאבְּן גִיטָאן אוֹיף דֶער וֶועלְט · הָאט מֹשֶׁה רַבֵּינוּ גְזָאגְט צוּ דֶעם מַלְאָךְ דִיא דָאזִיגֶע קוּפֶּרְנֶע שְׁטוּל צוּא וֶועמֶן אִיז זִיא הָאט דֶער מַלְאָךְ אִים גְזָאגְט דָאשׂ אִיז צוּא דֶעם וָואשׂ זַיין פָאטֶר אִיז אַיין רָשָׁע אוּנ זַיין זוּן אִיז אַיין צַדִיק דָאשׂ מַחֲמַת דֶעם זְכוּת פוּן זַיין זוּן גִיט מֶען אִים דֶעם דָאזִיגְן חֵלֶק דֶען מִיר גֶעפִינֶען בַּייא תֶּרַח וָואשׂ עֶר הָאט גְדִינְט אַלֶע גִלוּלִים פוּן דֶער וֶועלְט · אוּנ פוּן וֶועגְן דֶעם זְכוּת פוּן זַיין זוּן אַבְרָהָם גִיט מֶען אִים אַיין קוּפֶּערְנֶע שטוּל

נותנים לו כסא של נחושת שנאמר ואתה תבא אל אבותיך בשלום ובישר לו שיתן לו חלק בגן עדן ואחר כך הביט משה רבינו עליו השלום וראה מעיין אחד של מים חיים יוצא מתחת עץ החיים ועולה ונחלק לארבעה חלקים ובא מתחת כסא הכבוד וכולם סובבים הגן עדן מתחילתו ועד סופו ותחת כל כסא וכסא הולכים ארבע נחלים אחד של דבש והשני של חלב והשלישי של יין והרביעי של אפרסמונא דכיא וכולם הולכים מתחת רגלי הצדיקים היושבים על הכסאות:

אמרו בזוהר פרשת קדושים אמר מלכא משיחא לרבי שמעון

שטולי דען עש שטייט אין פסוק גאט האט גיזאגט צו אברהם (ואתה תבא אל אבותיך בשלום) דוא וועשט קומען צוא דיינע עלטרין מיט שלום אונ האט אים מבשר גיוועזן אז ער וועט אים געבין איין גוטין חלק אין גן עדן׳ דער נאך האט משה רבינו ע״ה גיקוקט אונ האט גיזעהן איין קוואל מיט קוועלינדיגע וואשר גייט ארויש פון אונטער דעם עץ החיים אונ ער גייט אויף אונ ווערט צו טיילט אויף פיר חלקים׳ אונ זייא קומען פון אונטער דעם כסא כבוד׳ אונ דיא אלע רינגלען ארום דעם גן עדן פון זיין אן הייב ביז זיין עק׳ אונ אונטר איטליכע שטול גייען פיר טייכין׳ איינער פון האניק אונ דער אנדרר פון מילך׳ אונ דער דריטער פון וויין׳ אונ דער פערטער פון ריינם באלסום אייל אונ די אלע טייכן גייען פון אונטער די פיס פון די צדיקים וואש זיי זיצין אויף די שטולין:

אמרו זייא האבין גיזאגט אין זוהר פ׳ קדושים דער מלך המשיח האט גיזאגט צו רבי שמעון בן יוחאי׳ וואול

איז

שמעון בן יוחאי זכרונו לברכה זכאה חולקך בר יוחאי דאורייתא דילך איתפרשת לשית מאה ושבעין רקיעין וכל רקיע ורקיע מתפרש לת"ר ושבעין עלמין וכל עלמא ועלמא איתפרשא לשית מאה ושבעין נהורין וכל נהורא ונהורא אתפרש לת"ר וע' טעמים וכל טעמא וטעמא נהיר ואסתחר לת"ר ושבעין נהרין דאפרסמונא דכיא וכל אלו נהרות שבתוכה סובבים בגן עדן תחת כל כסא וכסא וכולם בראם הקדוש ברוך הוא לצדיקים וכל מי שזוכה למעלתם רואה ונהנה כמו שהם נהנים מזיו השכינה וכשראה משה רבינו ע"ה כל הנחמדות וכל הטובות הללו שמח שמחה גדולה ואמר משה מה רב טובך

אשר

אִיז דַיין חֵלֶק דֶער זון פון יוחָאִי דָאשׁ דַיין תּוֹרָה וֶוערְט בְּשֵׁייד צוּא זָעקְס הוּנְדֶערְט מִיט זִיבְּצִיג הִימְלֶען · אוּנ אִיטְלִיכֶער הִימֶל וֶוערְט צוּ שֵׁייד צוּ זָעקְס הוּנְדֶערְט מִיט זִיבְּעצִיג וָועלְטְן אוּנ אִיטְלִיכֶע וָועלְט וֶוערְט צוּ שֵׁייד צוּ זָעקְס הוּנְדֶערְט מִיט זִיבְּצִיג לִיכְטִיקַייט · אוּנ אִיטְלִיכְשׁ לִיכְט וֶוערְט צוּא שֵׁייד צוּא זָעקְס הוּנְדֶערְט מִיט זִיבְּצִיג טַעֲמִים · אוּנ אִיטְלִיכֶער טַעַם לַייכְט אוּנ רִינְגְלְט אַרוּם זָעקְס הוּנְדֶערְט אוּנ זִיבְּצִיג לִיכְטִיקַייט פוּן בַּאלְסוּם אֵייל אוּנ אַלֶע דִיא הֵיילִיגֶע טַייכִין וָואשׁ דָרִינֶען אִיז רִינְגְלִין אַרוּם אִין גַן עֵדֶן אִיז אוֹיךְ אוּנְטֶערִין שְׁטוּל · אוּנ דִי אַלֶע הָאט גָאט בַּשַׁאפִין צוּא דִיא צַדִיקִים · אוּנ אִיטְלִיכֶער וָואשׁ אִיז זוֹכֶה צוּ דֶער מַעֲלָה נֶעהְמט עֶר דָאשׁ אוּנ אִיז נֶהֱנֶה פוּן דֶעם לוּיטֶרְקַייט פוּן דֶער שְׁכִינָה אוּנ וְויא מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הָאט גְיזֶעהֶן אַלֶע דִיא גִילוּסְטִיקַייט אוּנ אַלֶע דִיא גוּטֶע זַאכִין הָאט עֶר זִיךְ גִיפְרַייט אַיין גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה אוּנ מֹשֶׁה הָאט גְזָאגְט דֶעם פָּסוּק

מה

אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם · יצא משם משה רבינו עליו השלום והלך כשם באותה שעה יצתה בת קול ואמרה למשה רבינו עליו השלום משה עבד ה' נאמן ביתו כמו שראית שכרן של צדיקים שצפון להם לעתיד לבא כך תזכה ותראה להיי העולם הבא אתה וכל הצדיקים בבנין ב"ה בביאת מלך המשיח להזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שנזכה אני וכל עמך בית ישראל לטובה ולנחמה גדולה ולימות המשיח ולבנין בית המקדש ולתחית המתים ולחיי העוה"ב כן יהי רצון אמן :

(מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם) ווי פיל איז דיין גוטש וואש דוא האשט פאר באָרגן פאר דיינע פארכטינגע אונ האשט גיווערקט צוא די וואש בשיצן זיך אן דיר אונ איז אוועק גינאנגן פון דארטין איז ארויש גינאנגען איין בת קול אונ האט גזאגט צוא משה רבינו דוא משה גאמש קנעכט בגלויבטער פון זיין הויז אזוי וויא דוא האשט גיזעהען דעם שכר פון די צדיקים וואש עש איז פאר בארגין לעתיד לבא אזוא ועשטו זוכה זיין צוא זעהן לעולם הבא מיט אלע צדיקים אין בנין ב"ה אז משיח וועט קומען זעהן אין זיסקייט פון גאט אונ פארשטין אין זיין היכל (יהי רצון) עש זאל זיין דער ווילן פר דיר גאטוסיין גאט מיר זאלין זוכה זיין מיט אלעם גוטן אונ מיט גרויש טרייסט זעהן אין טעג פון משיח אין בנין בית המקדש אונ צו תחית המתים אונ צו עולם הבא אמן :